

LEUTHERLECTUUR
NIET REGELMATIG VERSCHIJNEND
NIEUWS- EN KOMMUNIKATIEBLAD
VOOR LEUTH EN ERLECOM

jaargang vijf
nummer vier

leutherlectuur
vijfde jaargang
nummer vier
november 1977

FF vervolg

Pietje: Pappie, weet u wat ik wou?
Pappie: Nee, dat weet ik niet.
Pietje: Ik wou dat ik heel sterk was.
Pappie: Waarom toch wel?
Pietje: Dat kan ik niet zeggen.
Pappie: Waarom niet?
Pietje: Dat is tegen mijn belofte.
Pappie: Welke belofte?
Pietje: Niet meer over de abri op het
kerkplein te praten.
Pappie: Voor een keertje mag het wel.
Pietje: Nou, dan ging ik naar het mor-
genbad
Pappie: Naar het morgenbad?
Pietje: Ja, naar het morgenbad, maar
niet om te zwemmen, maar dan
pakte ik die abri, die daar
al maanden ondersteboven ligt
gewoon op en bracht hem boven-
steonder naar het kerkplein!
Pappie: En de gemeente dan?
Pietje: Die doet het toch niet.

leutherlectuur - niet regelmatig
verschijnend nieuws- en communicatie-
blad voor leuth en erlecom

© leutherlectuur leuth
niets uit deze uitgave mag worden ver-
menigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, mi-
crofilm of op welke andere wijze dan
ook zonder voorafgaande en schrifte-
lijke toestemming

Ter inleiding.

Het zal de aandachtige lezer van de
Leutherlectuur niet ontgaan zijn, dat
er regelmatig moeilijkheden zijn geweest
bij het uitgeven van deze Leutherlec-
tuur. In redactionele artikelen in de
loop der jaren kan een weerspiegeling
daarvan gevonden worden. Nu is alle
begin moeilijk, maar ondanks het feit,
dat we nu al vijfde jaargang schrijven,
waren en zijn er nog steeds problemen.

In het vorig nummer was uitdrukkelijk
een enquête aangekondigd en een formu-
lier bijgevoegd, dat - zo werd beloofd -
huis aan huis opgehaald zou worden.
Deze belofte is niet gehouden, jammer
genoeg. Dat hiervoor t.o.v. u, lezers,
een verontschuldiging op zijn plaats is,
is duidelijk.

De redactie van de Leutherlectuur be-
stond sinds begin van dit jaar 1977
uit drie leden. Een van de drie, Joco,
heeft aan de twee anderen tot zijn spijt
moeten meedelen, dat hij afziet van
verdere medewerking aan de Leuther-
lectuur. Dus schieten er nog twee over,
maar dit is een te smalle basis om nog
van redactie te kunnen spreken en bo-
vendien is deze basis te gammel.

Vandaar dat dit nummer zonder redactie
verschijnt en dat er in opgenomen is,
wat er aan artikelen is binnengekomen.
Er zal dit jaar in ieder geval nog één
nummer verschijnen, in de week vóór
Kerstmis, o.a. met alles wat u weten
moet omtrent de kerkelijke diensten in
de tijd van "vóór Kerstmis tot en met
ná Nieuwjaar".

Daarmee zal dan de vijfde jaargang ten
einde zijn: het eerste lustrum gehaald.
Of het ook gevierd kan worden? "Waar
we heengaan, Jelle zal wel zien ..."
En dan ziet u, lezers, het vanzelf ook.

In dit nummer nu wat sprokkelingen van
heemkundige aard, informatie over onze
Kakatoe, en een oproep tot zingen en
meezingen, samen net genoeg om precies
500 pagina's Leutherlectuur vol te
maken.

W.J.

EEN GREEP UIT HET VERLEDEN

Wie belangstelling heeft voor dorp en streek, wordt telkens weer verrast door wat hij krijgt te zien, te horen en te lezen. Enige dezer verrassingen worden u in het volgend artikel voorgeschoteld onder de titel:

Van oude kerken en van nieuwe namen
of
wie, wat, waar, wanneer is moeilijk!

A. Van oude kerken

1. De katholieke kerk in Beek

In de zomer van dit jaar is in Beek feest gevierd bij gelegenheid van het 25-jarig priesterfeest van de pastoor en het 150-jarig bestaan van de kerk. Dan moet dus de pastoor in 1952 priester zijn gewijd, en dat klopt, en dan moet dus de kerk in 1827 gereed gekomen zijn, maar klopt dat?

Bij gelegenheid van dit feest is een verjaardagskalender uitgegeven. Een van de afbeeldingen laat de beide kerken - de katholieke en de hervormde - zien met als onderschrift: "Beek. Litho van H.J. Backer. Circa 1825."

Het ansichtenboekje "Ubbergen in oude ansichten" geeft als onderschrift bij foto nr 108: "... pastoor Sieben bouwde in 1826 de rooms-katholieke kerk .."

Het Bisdomblad van 4 november schrijft: "... einde 1825 was het zo ver: Koning Willem besloot, dat katholiek Beek een subsidie zou krijgen .. Twee jaar later stond er een eenvoudige kerk..." Dat moet dan 1827 zijn, wat bevestigd wordt iets verder in dit artikel: "15 jaar mocht Sieben van zijn succes genieten. Hij stierf ... in 1842".

In het tijdschrift van de Heemkundekring De Duffelt van april staat te lezen: "In 1833 kwam er een nieuwe katholieke kerk".

Dit jaartal 1833 staat ook vermeld in de in 1917 verschenen "Voorlopige lijst der Nederlandsche Monumenten van Ge-

schiedenis en Kunst. Deel IV. De Provincie Gelderland".

Toch is het zeker, dat de nieuwe kerk in Beek nog voor de winter van 1826 in gebruik genomen is en op 10 december 1833 is ingewijd (zie b.v. Numaga XVII).

2. De hervormde kerk van Ooij.

Al sinds mensenheugenis is de hervormde kerk van Ooij ingericht voor bewoning. Hoe dit allemaal zo gekomen is, staat te lezen in een boeiend artikel in de verzamelband van de "Stichting Oude Gelderse Kerken I" onder de prachtige titel "Van Huis des Heren tot Herenhuis".

Zo hebben velen de geschiedenis van deze kerk als het ware kunnen meebeleven en kunnen zien, dat deze kerk reeds in 1859 tot dubbel woonhuis is verbouwd: de kosten bewoonde de toren en het noordelijk deel van het huis, de dominee de rest.

Wat deed nu het duitse (sensatie-)blad "Neue Revue" vorig jaar? In ieder geval niet zoeken hoe het precies was geweest, want het schreef: "... bei unserem Nachbarn Holland ist die Kirche heute so arm, dass sie ihre Gotteshäuser meistbietend verkaufen musz. Was dann passiert sehen und lesen Sie auf den nächsten Seiten". Ja, de kerk in Nederland is zo arm geworden, dat ze haar kerkgebouwen aan de meest-biedende moet verkopen!

En dan zien we op de volgende bladzijden o.a. een foto van de hervormde kerk in "Ooij bei Nimwegen" met als bovenschrift: "Pferdehalter am Altar" - paardenhoofdstel op het altaar! Dat is nog eens iets anders dan aan de muur.

De bijgaande tekst geeft dan nog de volgende voorlichting: "Op de vroegere Godsakker van de kerk in Ooij grazen paarden. Ze horen bij de romantiek, die twee bejaarde dames in deze kerk zochten en vonden. Ze hebben de dorpskerk als woning ingericht en zijn weg van de hoge kerkramen, die het licht van hun huiskamer stemmig filteren, en van de geweldige ruimten waarin men eindelijk eens lucht krijgt ... Voor zo veel romantiek en exclusiviteit nemen de oude dames in de winter koude voeten op de koop toe".

3. Het kerkje van Persingen

Op 19 oktober heeft het Kerkje van Persingen, n.a.v. een voorstel van B&W aan de Raad tot het geven van opdracht tot het maken van een schetsplan tot restauratie van het Persings Kerkje, de pers gehaald, weer eens.

De Gelderlander schreef toen o.a.: "De laatste grote opknappbeurt kreeg de kerk in de jaren vlak na de oorlog. Tien jaar geleden werd het dak gerestaureerd".

Hoe zit het nu eigenlijk met de restauraties van dit kerkje? We gaan zoeken.

In 1953 is een boekje verschenen: De Kerk van Persingen. Daarin lezen we: "Op 9 September 1952 droeg Ir. J. G. Deur, in naam van het Gemeentebestuur van Ubbergen, de restauratie der kerk op aan de fa J. de Wit en zoon te Beek-Ubbergen. In het begin van October werd met de werkzaamheden begonnen ... In de zomer van 1953 werd de restauratie voltooid". Over wat na 1953 gebeurd is, kan deze schrijver ons natuurlijk niet verder inlichten.

Het Kunstreisboek voor Nederland, samengesteld in opdracht van de rijkscommissie voor de monumentenbeschrijving, schrijft over dit kerkje in de uitgave van 1960: "... in 1907 hersteld ... in 1952-'53 nogmaals gerestaureerd...".

In Numaga XI, in een artikel ter nagedachtenis van bovengenoemde Ir. Deur lezen we: "... een spectaculaire restauratie was het charmante kerkje te Persingen, waarvan eerst het bedehuis zelf (1955) en later de toren (1962) aan de beurt kwam ...".

Ubbergen in oude ansichten, spreekt bij foto nr 72 over "de restauratie in 1951".

De vijfde druk in 1977 van het eerdergenoemde Kunstreisboek voor Nederland heeft de tekst van 1960 bij Persingen veranderd, zodat er nu staat: "... in 1907 hersteld ... in 1958-'60 nogmaals gerestaureerd...".

De verzamelband van de Stichting Oude Gelderse Kerken I, laat weten: "In 1951-1953 werd de kerk en in 1961-1962 de toren gerestaureerd".

Volgens de notulen van de Raadsvergadering van 27 oktober zou de Voorzitter gezegd hebben: "Het kerkje is in de jaren '40-'45 gerestaureerd. In 1956 of 1958 heeft er groot onderhoud plaatsgevonden. Daarna is er eigenlijk niets meer aan gebeurd"

Als al deze gegevens op een rijtje worden gezet, heeft het kerkje van Persingen meer dan 25 jaar in de steigers gestaan: '40-'45, vlak na de oorlog, 1951, 1952-1953, 1955, 1956 of 1958, 1958-1960, 1961-1962, 10 jaar geleden!

Of zou er zo maar wat gezegd en geschreven worden?

4. De kerk van Kekerdom

Na de sensationele 'ontdekking' van een Smits-orgel in de kerk van Kekerdom in 1975 heeft het bestuurslid van de Heemkundekring De Duffelt in 1976 een artikelje geschreven, waarin hij ontkent dat het orgel in Kekerdom een Smits-orgel zou zijn.

Hij schrijft: "Ik blijf bij mijn mening, dat hier sprake is van een orgel van oudere datum, waaraan door genoemde heer Smits wel restauraties zijn verricht. Hieronder vindt U de letterlijke weergave van de gegevens, waarover ik beschik. Deze gegevens zijn ontleend aan het 'Register aangaande de bijeenkomst van de Kerkeraad' van Kekerdom." En dan volgen deze gegevens.

De vraag, gesteld bij het kerkje van Persingen, mag hier herhaald worden: zou er zo maar wat geschreven worden?, als we zien hoe Th. van Ophuizen van het Register gebruik heeft gemaakt.

Alles wat hij vermeldt, staat in het Register, dat wel, - maar wat hij vermeldt, is niet alles wat in het Register staat!

Op 13 juli 1872 is er onweer geweest boven Kekerdom: kerk en toren zijn zwaar getroffen. Op 17 juli is er een buitengewone vergadering van het Kerkbestuur. Hoewel de aanleiding voor deze vergadering dus zeer ernstig was, zijn de notulen - zoals gewoonlijk - zeer beknopt.

Th. van Ophuizen heeft gelijk als hij dus schrijft: "17 July 1872. Buitengewone vergadering naar aanleiding van bliksem-

inslag in de kerktoren, wordt niets vermeld over het orgel".

Maar hij heeft ongelijk, als hij hiermee de conclusie suggereert en voor zichzelf kennelijk trekt, dat er dus niets met het orgel is gebeurd bij de blikseminslag.

Vandaar dat hij ook niet meer ziet, wat er in het Register verder wél staat over kerkmeubels in het algemeen en over het orgel in het bijzonder.

Zo ziet hij over het hoofd:

dat in de vergadering van 31 juli uitdrukkelijk wordt gesproken over de restwaarde van de meubels na de brand;-

dat in de vergadering van 12 augustus door de pastoor van Kekerdom verklaard is "dat reeds den 10 l.l. waar hier geweest den Heer Fr.Smits om de schade op te nemen";-

dat in diezelfde vergadering van 12 augustus de schade aan kerk, toren en meubels is vastgesteld, en wel aan de meubels op f 3846,=-;

dat in de vergadering van 10 september "wordt besproken hoe veel geld er nodig is voor aanschaffing van de nodige meubels";-

dat uit de notulen van 24 april 1873 blijkt, dat de nieuwe kerk en toren nog niet gereed gekomen zijn "en deswege ook de meubels ofschoon de meeste reeds besteld maar nog niet aanwezig zijn";-

dat op 17 september 1873 besproken is dat "de uitgaven die nog te doen zijn wegens den bouw der nieuwe kerk en meubels ... waarschijnlijk f 1270,= meer zullen bedragen dan is begroot";-

dat er op 17 december 1873 door de penningmeester rekening en verantwoording is gedaan "van den nieuwbouw van kerk en toren en den aankoop van meubels" en dat daar uitdrukkelijk staat dat "de nog te doene uitgaven voor orgel en uurwerk in 1874 f 582.68" bedragen.

B. V a n n i e u w e n a m e n

1. De Kekerdomse molen

In 1870 gebouwd,- in 1938 met subsidie hersteld van brandschade,- in 1966 met subsidie gerestaureerd,- in 1977 weer

met subsidie gerestaureerd, staat de Kekerdomse molen er keurig bij.

Meer dan een eeuw naamloos geweest, is hij nu opeens van een naam voorzien: hij heet voortaan: Duffelt

En daarmee is deze molen een unicum in Nederland geworden: na zo lange tijd pas gedoopt en van een naam voorzien, en misschien wel de enige molen in Nederland die een streeknaam als eigennaam heeft.

En dan nog wel deze naam: Duffelt. Niet zo lang geleden heeft Dr.Gorissen, deze eminente kenner van onze streek, nog wel in de jubileumuitgave van de Heemkundekring De Duffelt het over deze naam uitvoerig gehad. Hij schreef daar: "De nederlandse officiële schrijfwijze Duffel duidelijk verkeerd is; het zou - zoals bij Huissen - Duiffel moeten zijn. Dat is het in de 17e en 18e eeuw normale gebruik".

Over Duffelt, dus met t, zegt Gorissen heel simpel: "De uitgang op -t is modern".

Er moet toch iets aan die naam te doen zijn: alles door elkaar gebruiken is toch niet normaal.

In de Jubileumuitgave heet op de omslag de Heemkundekring De Duffelt - in het Duits: Die Düffelt. In het voorwoord heten de bewoners van deze streek in het Nederlands: Duffelers - in het slotwoord in het Duits: Düffeler. Het artikel van Teunissen spreekt over Duffelt, de Duitse samenvatting van Düffel. Het tweede artikel van Gorissen spreekt van Düffel en in de vertaling van de samenvatting (door pater Spann) van Duffel. Moorman van Kappen in het derde artikel gebruikt Düffel en Duffel, en het bijvoeglijk naamwoord: duffelse. Eigenlijk toch maar vreemd.

2. Millingen aan de Rijn.

Iedere keer als in deze gemeente-naam zie of hoor, bekruipen mij de kriebels. Niet dat ik iets tegen Millingen heb, maar wel tegen de Rijn daar.

Volgens Jeurissen in zijn Geschiedenis van Millingen aan de Rijn, deteert deze naam officieel van 1954. Verdere bijzonderheden worden niet gegeven.

Van alle kaarten van de Topografische Dienst in Delft zijn de auteursrechten voorbehouden aan de Staat der Nederlanden. Dit geeft aan deze kaarten toch wel een officieel karakter.

Welnu, bij mijn weten, bestaat er geen kaart van deze dienst, waarop de rivier bij Millingen 'Rijn' wordt genoemd. De volgorde van de namen is steeds: bij Emmerich staat 'Rhein' - van Spijk tot Tolkamer staat 'Boven Rijn' - van Tolkamer tot Millingen a/d Rijn staat 'Bijlandsch Kanaal' - daarna 'Waal'.

Zo komen deze namen ook in het buitenland over. In de "Officiële Geschiedenis van het Canadese leger in de tweede wereldoorlog", deel III: The Victory Campaign (1960) staat met een voor het buitenland bewonderenswaardige nauwkeurigheid wat deze nederlandse namen betreft: "The main stream of the Rhine retains this name to the area below Emmerich where it becomes the international boundary and is called the Bijlandsche Kanaal; below Millingen, where the Pannerdensche Kanaal (which shortly becomes the Neder Rijn) flows off to the North-West, the main stream is called the Waal".

Trouwens dit canadese boek is nog om een andere reden bewonderenswaardig: op bladzijde 472 immers staat te lezen: "... two Buffalo-borne companies ... quickly secured the main dyke west of Zandpol and by 9:00 p.m. had reported the village itself free of enemy. Farther south Le Régiment de la Chaudière forced at times to wade through three feet of water, occupied Leuth early on the 9th, opening the way for the brigade's next phase of operations".

De Zandpol, voor de Canadezen een dorp, dus bevrijd op 8 (februari 1945) om 9 uur 's avonds en Leuth bevrijd op 9 februari 1945 's morgens vroeg. Waar kun je dat ook nog vinden?

Terug naar Millingen. Gorissen spreekt in zijn boek "Altklevisches ABC" over "Bimmen an der Waal". Wij spreken van Millingen aan de Rijn. Maar Kekerdor ligt weer aan de Waal. Moeilijk!

Millingen ligt al eeuwen aan een rivier. Tot 1795 is dat altijd de Waal

geweest. In 1415 lees ik ergens "aan de Wale te Millingen" en in 1741 zegt Tirion: "Millingen en Zeeland zyn twee Dorpjes, en Heerlykheden, niet verre van malkanderen, aan den linker' oever der Waale, tegen over Pannerden, gelegen". en zo blijft het tot 1954.

Maar ik ken geen enkele oude of moderne, nederlandse of duitse kaart, waarop de rivier bij Millingen "Rijn" heet.

In 1954 is deze gemeente-naam ontstaan. Zou ze haar zilveren feest nog halen? Laten we afspreken: over twee jaar praten we verder.

3. Straatnaamgeving in Beek

In de Raadsvergadering van 25 augustus verzochten B&W de raadsleden om voor 14 oktober eventuele suggesties in te dienen betreffende de naamgeving voor de weg, die de Hubertusweg verbindt met het sportpark.

Als gewone burger zou je denken, dat de naam voor de hand ligt: Sportparkweg. Dat lijkt duidelijk, en gemakkelijk. Maar zo gemakkelijk gaat dat niet.

Er zijn door de Raadsleden suggesties gedaan en in hun brief aan de Raad reageren B&W hierop. We lezen in deze brief van 20 oktober 1977:

"Als naam voor de weg naar het sportpark wordt door de Commissie welzijn geadviseerd "Koekamp". De heer van Eck stelt de historisch bekende naam "Uitweg" voor. De heer Rietsema noemt - met verwijzing naar eveneens historische gegevens - de namen "Door de Alde Wetering" en "Door de Kadijk". De naam "Koekamp" klinkt weinig weluidend. "Uitweg" heeft een zeer eigen betekenis, wijst in ieder geval niet in de richting van een straatnaam. De door de heer Rietsema voorgestelde namen hebben als nadeel te bestaan uit meerdere woorden. "Weteringweg" zou naar onze mening als straatnaam beter voldoen; verwijzing naar "Alde Wetering" (volgens het kaartje bij De Duffelt een vroegere waterloop ter plaatse) zit ook in dat woord opgesloten.

Op grond van het vorenstaand stellen wij u voor de weg vanaf de Hubertusweg naar het sportpark "Weteringweg" te noemen". Tot zo ver de brief van B&W.

Het klopt als een bus: een vroegere waterloop ter plaatse heette Alde Wetering; deze waterloop is weg; de weg naar die plaats noemen we Weteringweg. Je moet er maar op komen.

Met de ervaring bij eerdere straatnaamgevingen in de gemeente, kon met spanning worden uitgezien naar de behandeling van dit voorstel in de Raad. Op 27 oktober is dit voorstel van B&W behandeld. De notulen geven dit verslag:

"De heer Rietsema ... kan met de naam Weteringweg wel akkoord gaan, al vindt hij zijn voorstel voor de Alde Wetering leuker.

De heer Gijsbers .. de naam Koekamp is in zijn ogen niet zo gek. "Wetering" is wel aardig, maar dan prefereert hij "Alde" Weteringweg, want Weteringweg alleen is erg prozaïsch.

De heer Denie ... vindt Koekamp geheel niet onwettend. Mocht dit voor het college niet acceptabel zijn dan is hij voor het voorstel van de heer van Eck, deze weg de naam "Uitweg" te geven. De heer van Eck merkt op, dat Koekamp hoogstens voor het laatste gedeelte van de weg juist is. Verreweg het grootste deel heet, volgens de pachtcontracten, "Voorste en Achterste Bernden". De naam Uitweg is historisch verantwoord en voor de functie van de weg ook juist. Vandaar dat zijn fractie voorstelt de naam "Uitweg" ter stemming te brengen.

De voorzitter stelt vervolgens vast .. dat er gestemd dient te worden over het voorstel van het college om de ontsluitingsweg naar sportterreinen en Wylerbergmeer "Weteringweg" te noemen. Het college neemt het voorstel in deze van de heren Rietsema en Gijsbers over om de weg "Alde Weteringweg" te noemen. Dit voorstel wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 7 tegen. Tegen dit voorstel stemmen de heren Denie, Gesthuizen, Van Eck, Arnsts en W.Janssen en de dames Jacobs-Janssen en Spierings-Bakker."

Zoals u ziet: ondanks de steun van de heer Denie een nederlaag voor het Laag omdat de heer Hubbers uit de boot viel.

Als ze over drie eeuwen misschien weer eens een naam moeten geven aan een nieuwe weg daar in de buurt, zal die

naam wel worden (volgens oude bronnen was daar immers vroeger een sportpark ter plaatse) Sportparkweg. Tenzij de commissie welzijn dan weer met 'Koekamp' naar voren komt, op historische gronden, want koeien zullen dan wel uitgestorven zijn.

4. Kadaster-namen.

Bij het Kadaster heeft ieder perceel zijn eigen naam, bestaande uit: kadastrale gemeente + naam, sectie + letter en nummer + getal, zo b.v. Kadastrale Gemeente Leuth, Sectie C, Nummer 677 is de eigennaam van het perceel waarop onze kerk en ons kerkhof zich bevinden.

Wie nu het kaartje van omstreeks 1820, zoals dat afgedrukt heeft gestaan in de Leutherlectuur van maart 1977, nauwkeurig bekijkt, zal de percelen rondom de kerk genummerd zien als: 67, 68, 75, 81, 82, 83, 84, 85 en 86.

In de loop van de jaren zijn meerdere percelen al om-genummerd: van 67 naar 679, van 81+82 naar 677, en van 84+85+86 naar 678.

De percelen 68 en 75 hadden hun oude nummers, daterend uit de allereerste tijd van het kadasterwezen, nog behouden: monumenten van ruim 150 jaar oud. Helaas, ze zijn ter ziele. Enkele jaren geleden immers berichtte het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening via de Directie Gelderland van het Kadaster en de Openbare Registers bij aangetekend schrijven: "blijkens vernieuwing kadaster i.v.m. hermeting heeft kadastrale vereniging en verbetering oppervlakte plaats gehad".

Het gevolg: de percelen 68, 75, 678 en 679 zijn vervallen en opgenomen in het nieuwe perceel: Kadastrale gemeente: Leuth, Plaatselijke benaming: Botsestraat, Sectie: C, nummer: 984.

Het zal wel ergens nuttig voor zijn, maar het is toch jammer. Dat ook aan schriftelijke monumenten zorg moet worden besteed, zal iedereen beamen. Of niet?

Waarmee we aan het einde zijn gekomen van deze verrassingen. De volgende verrassingen zal Sinterklaas wel brengen.

W.J.

NIEUWS VAN DE KAKATOE

Kakatoe - zomervakantie - Kakatoe

Over de zomervakantie-aktiviteiten hebt u nog niets gehoord. Zo erg is dat niet, want de inzet en het meedoen van vele ouders hebben er voor gezorgd dat u zelf hebt kunnen zien dat het was geslaagd.

Zoals bij alle aktiviteit waar mensen werken, sluipen er foutjes binnen, maar daar leren we weer van voor een volgende keer.

U bent natuurlijk wel allemaal benieuwd wat er met de opbrengst van de gehouden kollekte is gedaan. Wel, met het geld van deze kollekte zijn we fijn een dag naar Madurodam geweest en hebben we een duik kunnen nemen in de zee bij Scheveningen. Het is voor vele kinderen en ouders een feestdag geweest.

Allemaal nog hartelijk bedankt, want zonder deze kollekte hadden wij deze geslaagde dag moeten missen. Hans

Kakatoe - herfstvakantie - Kakatoe

Maandag 17 oktober fijn uitslapen en goed nadenken over morgen, kan je helemaal zelf, in je eentje, of met z'n allen. Zo begon de herfst-vakantie, op papier dan wel. Dinsdag 18 oktober begon het echt, de Kakatoe-deur ging open en de 'kleintjes' kwamen spelen. Ze speelden o.a. met de Beer, héél zachtjes, want de Beer die sliep.

"Beer, beer, ben je wakker?" Ze vonden het prachtig, samen spelend vloog de tijd om. Hoe het spel in elkaar zit, vertellen we een volgende keer, want het is een leuk spel. Voor de kleintjes, zeker, maar bij voorbeeld óók voor jonggehuwden. Wij leggen het nog wel eens uit, het kan namelijk ook in de winter of in de zomer.

Affijn, 's middags op de fiets naar Beek en daar het bos in. Om het bos te beroven van de spullen, die het had laten vallen. Hoe mooi een bos is, hoeven wij u niet te vertellen. En een bos in de herfst is óók mooi. Nog mooier is, dat wij een bos in mogen om er de herfst uit te halen, met al die "voor" en "tegen" aktie groepen van

tegenwoordig, om van staatsbosbeheer maar te zwijgen.

Met tassen vol aanstaande herfststukjes vertrokken wij naar huis, zonder dat je het aan het bos kon zien. "Er zat nog herfst zat in". "Een bos is rijk". Terug in Leuth hadden wij er een fijne middag opzitten. Allemaal, bijna allemaal, want het was spijtig voor Henk en Jerry. Veel sterkte van ons voor jullie en voortaan wel even beter stoeien.

Woensdagmiddag werd er gebouwd, gekneed, geknipt, gedraaid, geschikt, voorgedaan, nageaapt, gekleed, kortom creatief gedaan. Met sukses, want in de Leuthse huiskamers lag er de laatste tijd rotsooi op de tafels. Het pronkstuk van een herfststuk begaf het langzamerhand. Het viel beetje bij beetje uit elkaar. Maar dat mag na een week of drie. En met pijn in het hart wordt het dan weggedaan. Terloops, terluiks, ongezien zo veel mogelijk, want het was zo mooi en lief.

Later op de middag: film. Waren we in het begin bang voor het "stille" van de film, de films gingen er in als koek, geluidloos als ze waren, bij de "kleintjes" die er ook weer waren en bij de groteren. "Goofey", de zelf alles verwoestende onverwoestbare "Dikke" en "Dunne", "Kwik", "Kwek en "Kwak" samen met hun Oom "Donald" speelden die middag een voornamelijk rol in de kinderogen. Nog bedankt, "Vriendenkring"!

Donderdag 20 oktober, méérkamp-dag, met eigen - huis - medailles. Onvoorstelbaar, wat voor toestanden de jeugd voor de jeugd bedacht had. Wel eventjes meedoen, doormaken en doordoen. En dat deden ze, in groepjes van zes à acht kinderen, werkten ze zich door de opgaven. Het leek allemaal makkelijk, tot je begonnen was, want dan werd het moeilijk. Het ene moest vlug, het andere voorzichtiger, terwijl je bij de volgende hindernis met een ander moest samenwerken.

Met een blinddoek om, wel willen zien, maar niets kunnen zien, met iemand op je rug en dan maar luisteren, "naar links", "stop", "naar rechts", "er overheen", "fout", "mis", ja dat wist jezelf al, zonder te zien. Mooie troep, maar als je de eindstreep had bereikt,

dan mocht jij op de rug zitten bij je maat, die nu op zijn beurt de blinddoek om had en mocht luisteren naar jouw sturen, en jij stuurde immers veel beter! Als hij maar eens kon luisteren!

De meer-kamp was leuk voor de deelnemers, voor de spel-leiding en voor de toeschouwers, maar die waren er maar weinig deze middag.

Een middag met en door hindernissen tot een fijne middag maken is en was 'n Kakatoe-kunstje, dat bleek op 20 oktober maar weer eens.

Vrijdag 21 oktober, zeepkisten-race. Weken werd er gespijkerd, gesjord en proefgereden. Ze waren druk, ze hadden nog maar voor weinig andere dingen tijd, vaders staken een helpende hand toe, want het apparaat moest af. Een wiel naar de knoppen, dan maar ombouwen naar een drie-wieler. En jawel, daar waren de bouwsels dan, ze stonden te pronken, opgesteld in volgorde van start. Met heuse nummers, uitgedeeld door de officials. De start werd uitgesteld, niemand wist waarom. De wedstrijdorganisatie was druk in de weer, nog even sleutelen aan het parcours. Toen rolden de eerste twee kisten naar de startlijn. Eén kar als een dikke deur en een wat slankere andere. De bemanningen werd moed toegejoeld. Toen die stilte, ze was er ineens, ongevraagd, de spanning vergroterend. Er werd in dezelfde stilte gestart, ze sprongen weg op het startsein, als uit katajulten gelanceerd. De eerste meter, de tweede meter, en toen brak de hel los. Hoe druk het was langs het parcours bleek nu pas goed. Men schreeuwde de "handel" van start naar finish. Favorieten sneuvelen, meters voorsprong gingen verloren, gammele karren werden winnaars. Als we u vertellen, dat we aan een herhaling van de zeep-kisten-race denken, dan is daarmee genoeg gezegd. Erreest dan een "dank-je" aan burens en kennissen voor wielen, sturen, hout, enz. En een "dank-je-zeer" aan de jonge parcours-bouwers-uitdenkers-wedstrijdkommissarissen-mecaniciens.

Vrijdag-avond-en-later: de dropping. Ook na een goede voorbereiding, kan er nog van alles misgaan. Bij voorbeeld: "auto-panne", en dan begin je te laat,

veels te laat, noodgedwongen.

Alles wordt dan later. En op "laat-later" volgt "het laatst". Zo gaat dat overdag, bij licht, en zeker 's avonds, in het donker. Niets of weinig zien in onbekend terrein betekent "langzamer". Dat is vervlend als je tijd wil "inhalen". Bovendien is een dropping een spel en al spelend vergeet je de tijd, inclusief "inhalen". Maar goed ook, want de dropping van 21 oktober werd een goed spel, voor jong en oud. Er waren opdrachten uit te voeren, je moest toch op de goede weg blijven. In het bos, in het donker, je bent op elkaar aangevoelen, verdwalen, dan maar samen verdwalen. Wel samen, want in je uppie, in het donker, da's eng, dat nooit! Dat was een "stukje" van de dropping, van onze dropping, een Kakatoe-dropping. Nog een "stukje" dropping was de snert, want het "toetje" van de dropping was een "stuk" van een snert, versierd met stokbrood. De soep van Mien en Dorien was weer best en als slot een "wonder-afsluit-middel".

De politie van dinsdag, Jan-de-ambulance van dinsdag, de heer Menting van woensdag, de vaders en moeders die hielden aan de zeepkistenbouw (we hebben een moeder zien sjouwen met een reiswieg, vóór de zeepkistenrace was het nog een ordentelijke kinderwagen!), Henry van vrijdag, de Trog van dinsdag, Mien en Dorien van vrijdag nog even bedanken en dan met beterschap voor Jerry en Herk ertussenuit, voorlopig, want Kakatoe-nieuws-zal-er-altijd-blijven.

Eierdozen

Voor het opknappen van de Kakatoe hebben we nog even tijd nodig. Daarom hebben we deze keer een idee om zelf thuis mee bezig te zijn. Je kunt dit alleen of gezellig met elkaar doen.

Wat heb je allemaal nodig?

Kartonnen eierdoos, schaar, lijm of plakband, verf en andere materialen om te versieren.

Het is fijn materiaal om mee te spelen. Ga gewoon eens knippen in zo'n doos en kijk wat voor gekke figuren je eruit kunt halen. Zien jullie ook leuke vogeltjes, insecten, gekke poppetjes en mooie wonder-bloemen er in?

Ga maar vlug aan de gang. De dozen laten zich gemakkelijk lijmen, maar je kunt natuurlijk ook plakband gebruiken, al is dat minder mooi. Voor de afwerking kunnen andere materialen gebruikt worden. Natuurlijk kun je deeierdozen ook gebruiken voor ogen, neus of mond van een masker. Veel sukses!

Kakatoe

We hebben een bewogen tijd achter de rug. De oude Kakatoe is weg, nu hebben we een andere ruimte voor 1 jaar. De oude werkgroep is gestopt doordat hun school/werk te veel tijd in beslag neemt. Er is maar weinig geld voor de Kakatoe. Het lijkt ons een goed idee om wat te vertellen over de Kakatoe-NU.

Gebouw: leefbaar maken voor zo lang wij daar zitten. We hebben een paar mensen die mee willen helpen met het opknappen van het gebouw, maar nog lang niet voldoende mensen. Wie van u wil een handje helpen?

Schilders, naaisters, poetsers, help ons de Kakatoe gezellig maken op een zo goedkoop mogelijke manier.

Help!

De verwarming en het sanitair worden gemaakt en hoe vlugger wij erin kunnen, des te fijner is dat en des te eerder kunnen de Kakatoe-aktiviteiten er in plaats vinden.

Woensdagmiddag. De Kakatoe zou woensdag 26 oktober 1977 van twee tot half vier weer starten met aktiviteiten voor de kinderen van de kleuterschool en de lagere school tot 10 jaar. Maar deze aktiviteit moeten we toch nog laten rusten, omdat er eerst gewerkt moet worden aan de verwarming. Wel buigen zich een paar mensen over een program voor deze middag. Hebben jullie zelf ideeën, kom dan even vertellen, wat je daarvoor nodig hebt of schrijf het op een briefje.

Ideeën!

Als er veel belangstelling is kunnen we voor de kleintjes ook de zaterdagmiddag open zijn. Zodra we het gebouw in kunnen, zal dat op de school gemeld worden via een stencil

Ben je tussen de twaalf en zestien jaar en wil je graag een avond voor jullie

zelf in de Kakatoe, kom dan eens met ons praten.

Maar dit geldt niet alleen voor deze leeftijd. Iedereen die met een groep een aktiviteit op het gebied van handenarbeid, naaien, praten over verschillende onderwerpen voor een of meerdere avonden willen hebben, kunnen contact met ons opnemen. Wij kunnen dan bekijken welke avond het beste uitkomt, of we iemand in ons midden hebben of van buiten af kunnen aantrekken om ons te helpen.

Alle ideeën die binnenkomen, zullen we doornemen. We hebben zelf alvast een idee. De Kakatoe heeft niet zo veel geld. Nu willen we op de woensdagmiddag o.a. spelletjes hebben staan, waar kinderen mee kunnen spelen. Misschien heeft u nog een spel staan dat niet meer gebruikt wordt. Denk dan aan ons! Wij zijn er erg blij mee. Maar we kunnen ook zelf spelen maken. Wie van u heeft leuke ideeën hiervoor en wie met hulp deze spelen komen maken?

Er is ook een werkgroep bezig met jong volwassenenwerk. We zullen in de toekomst wat meer vertellen over deze groep.

Iedere keer leest u: Neem dan contact met ons op - laat ons iets weten - kom ons helpen. Maar wie zijn wij dan? "Wij" zijn het "voorlopig" bestuur van de Kakatoe. We zien u al denken: bestuur?

?Bestuur?

Op een vergadering van donderdag 27 oktober, waar vele aktieve vrijwilligers van de Kakatoe en de vakantie-aktiviteiten aanwezig waren, hebben we een "voorlopig" bestuur gekozen. Dit bestuur heeft een voorzitter, penningmeester, sekretaris en verder zullen de verschillende werkgroepen onder de noemer van de Kakatoe mensen afvaardigen voor het bestuur, dat voorlopig bestaat uit:

voorzitter	- Herman Willeman
penningmeester	- Bets van Megen
sekretariaat	- Rita Rutjes en Marie Ebben
leden	- Lies Verheijen, Gert van Gemert, Jan Nielen, Dorien Janssen, Willemien Wolters.

Wat is het doel van het bestuur?

- Realisering van een eigen gebouw
- Richtlijnen maken voor het draaien van activiteiten
- Kontakten opbouwen en onderhouden
- Komen tot een permanent bestuur
- Statuten/huishoudelijk reglement verzorgen voor de Kakatoe
- Keuze tussen vereniging of stichting

Onze kontakt-adressen zijn: Herman Willemans, De Hoge Kamp 11 - Bets van Meegen, Mr. Pontenstraat 12 - Rita Rutjes, Margrietstraat 2.

Voorlopig bestuur

Stichting Sociaal Cultureel Werk Ubbergen - of het SSKWU

In de gemeente Ubbergen is een stichting sociaal cultureel werk (SSKWU), die zo veel mogelijk verschillende sociaal culturele projecten (zoals de Kakatoe) wil ondersteunen op allerlei gebied. Ze geeft informatie aan de projecten over wettelijke regelingen, subsidies, alcoholvergunningen, enz. Verder probeert deze stichting beroepskrachten aan te trekken voor de verschillende sociaal culturele projecten in de gemeente Ubbergen. Deze stichting wordt democratisch bestuurd, d.w.z. dat ieder project in de gemeente afgevaardigden in het bestuur van de SSKWU heeft zitten. Minstens twee leden per project hebben zitting in dat bestuur.

Daar de Kakatoe ook gebruik maakt van de diensten van deze stichting, mag de Kakatoe dus ook vertegenwoordigers hebben in het bestuur van de SSKWU om het beleid van deze stichting mede te bepalen. Het is daarom erg belangrijk dat er twee afgevaardigden van de Kakatoe in het algemeen bestuur van de SSKWU zitting nemen. De werkzaamheden van deze twee vertegenwoordigers bestaan uit: de algemene bestuursvergadering bij te wonen die één maal per maand plaats vindt, en daar de belangen van de Kakatoe behartigen, de andere projecten informatie geven over de gang van zaken van de Kakatoe, ten slotte mee te praten en beslissen over het te volgen beleid van die stichting

ter ondersteuning van het sociaal-culturele werk in de gemeente Ubbergen.

Rol van de stagiaire Hans

Vanuit de SSKWU is Hans werkzaam in de Kakatoe. Ze werkt slechts 25 uur in de week, waarvan 15 uur voor het project de Kakatoe en 10 uur voor werkbegeleiding, teamoverleg en andere werkzaamheden van de stichting.

Hans is stagiaire, d.w.z. dat zij nog in een leer-situatie zit.

Hans zal in Leuth meehelpen de Kakatoe op te bouwen, zodat het een buurthuis wordt, waar iedereen welkom is.

Zij kan alleen meehelpen door andere mensen uit Leuth te ondersteunen, als dat gewenst is en te begeleiden, wat niet meer inhoudt dan te helpen, waar problemen zijn. De taken die er dus zijn, worden door de vrijwilligers en het bestuur van de Kakatoe in overleg met Hans ingevuld.

Voorlopig bestuur + Hans

Blijven zingen

Nog een goede maand en Kerstmis staat weer voor de deur, en daarmee een periode waarin veel meer wordt gezongen dan anders (als we de 3 dagen Leuthse kerstmis en de drie dagen carnaval er even buiten laten).

Zelfs in de drukke winkelstraten van een stad zijn kerstliederen te horen. Dat hangt dan wel samen met de handel, soms heel veel, maar het blijft een merkwaardige ervaring in een drukke, sombere straat de van grote blijdschap getuigende liederen te horen klinken.

Hier en daar lopen kinderen die spontaan mee instemmen, en niet alleen kinderen maar ook volwassenen neuriën zachtjes mee. Want wie kent de oude, vertrouwde kerstliederen niet? Voor sommige mensen misschien een wat nostalgisch gebeuren, voor vele anderen herinnering aan vroeger, voor velen ook een hedendaags gebeuren, want het Kerstfeest heeft iets onverwoestbaars.

In onze lagere school-tijd zongen we uit een bundel die als titel had: "Kun je nog zingen, zing dan mee". In die bun-

del stond voor elk wat wils: vaderlandse liederen, gewone liederen en natuurlijk ook kerstliederen. Wie ze eens gezongen heeft, verleert ze nooit meer. Mocht iemand deze bundel nog eens willen inzien, om wat jeugdherinneringen op te halen, dan mag hij hem van mij lenen.

Maar de vraag van de titel blijft natuurlijk even haken: Kun je nog zingen?

Zo nu en dan vraag ik wel 'ns aan mensen uit onze gemeenschap, of ze lid van ons dames- of gemengd koor willen worden. Velen zijn er die bij hoog en laag beweren, dat ze niet kunnen zingen:

"Als ik zing, loopt de kerk leeg" -

"Ik heb alleen maar een stem om cokes te kloppen" - "Ik heb een stem als een kraai". (Overigens: een zwerm krassende kraaien is op zich zelf ook een gebeuren!). Maar de menselijke stem is in ieder geval nog iets anders. De menselijke stem geeft uitdrukking aan wat er diep in ons hart leeft: gevoelens van vreugde en gevoelens van verdriet.

Voor al in deze Kersttijd horen en zien we telkens weer prachtige koren. Het gaat dikwijls tot in de uiterste perfectie. En wat blijkt er geweldig veel mogelijk met de menselijke stem. En toch gaat het mij niet om die perfectie. Het gaat mij veel meer om het gewone zingen van ons, mensen.

Ook de kerk heeft door de eeuwen ervaren, hoe belangrijk het is, dat mensen kunnen zingen. Wij willen immers een blijde, feestelijke liturgie: zo'n kerkdienst waar mensen een groot stuk christelijke levensvreugde vinden en een weldadige steun in de rug. Het is duidelijk dat een voorganger alléén hiertoe niet in staat is. Dan is een blij en toegewijd zangkoor onmisbaar.

Het mooist zou zijn als rondom hem, dus ook in het 'priesterkoor' mensen staan die als het ware zijn verlengstuk zijn en samen met hem de liturgie tot een feestelijk gebeuren willen maken. De diepste dingen van ons geloof kunnen immers vaak beter gezongen worden, dan gesproken.

Om met Plato te spreken: muziek en ritme vinden hun weg tot in de geheime plaatsen der ziel. Of, zoals Hoffman het zo kernachtig formuleerde:

waar het woord ophoudt, begint de muziek.

Wat wij u willen vragen, is: Kun je nog zingen, zing dan mee! Dat geldt steeds waar mensen samenzijn, dat geldt ook in de kerk, dat geldt toegespitst voor onze zangkoren.

Onze parochiegemeenschap telt niet minder dan vier zangkoren: kinderkoor o.l.v. J.Pierik - jongerenkoor o.l.v. H.van Bergen - dameskoor en gemengd koor, beide laatste o.l.v. ondergetekende, J.Rutten. Aan koren dus geen gebrek, wel aan leden.

Het is bekend dat er in onze gemeenschap nog vele geheime zangkrachten aanwezig zijn. We zijn er ook van overtuigd, dat vaak alleen de z.g. 'drempelvrees' om koor-lid te worden, overwonnen moet worden. Ook is allengs waar te nemen, dat de televisie voor een actieve mens op de duur geen bevrediging meer kan bieden. Velen hebben genoeg van passief ' bezig' zijn en dan is slechts een duwtje nodig, om een juiste wijze van vrijetijds-besteding te vinden.

Welnu: stel niet uit tot morgen, wat ge heden nog doen kunt, en geef u op als lid van het koor, waar u gezien uw leeftijd bij thuis hoort en daarom het beste thuis zult voelen.

Bestuur en leden en dirigenten van de koren heten u bij voorbaat hartelijk welkom, als er maar bereidheid is om er samen iets aan te maken, iets moois!

Joop Rutten

Groei

Dat de Ooijpolder nog steeds groeit, hebben we al eerder kunnen zien in de Leutherlectuur. Maar hebt u ook gezien in De Gelderlander, dat Leuth stiekum aan het groeien is?

In De Gelderlander van 24 september 1977 stond de volgende advertentie: "Kekerdom Ooypolder aan de Weverstraat te Leuth ... "

Soms lijken makelaars mensen die er zo maar wat van maken, maar ditmaal was het een advertentie van een assurantie- en financieringsbedrijf! Assurantie is verzekering: erg zeker is het niet!